

IRÁNYELVEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2015/1480 IRÁNYELVE

(2015. augusztus 28.)

a környezeti levegő minőségének vizsgálata keretében alkalmazott referencia-módszereket, adathitelesítést és mintavételi pontok elhelyezkedését meghatározó szabályok tekintetében a 2004/107/EK és a 2008/50/EK irányelv egyes mellékleteinek módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a környezeti levegőben található arzénról, kadmiumról, higanyról, nikkellről és policiklusos aromás szénhidrogénekről szóló, 2004. december 15-i 2004/107/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 4. cikke (15) bekezdésére,

tekintettel a környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról szóló, 2008. május 21-i 2008/50/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾ és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 219/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁾ módosított 2004/107/EK irányelv 4. cikkének (15) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot az irányelv IV. és V. mellékletében foglalt egyes rendelkezések módosítására.
- (2) A 2004/107/EK irányelv IV. melléklete adatminőségi célkitűzéseket állapít meg, amelyeket a jobb érthetőség érdekében naprakésszé kell tenni.
- (3) A 2004/107/EK irányelv V. melléklete többek között a környezeti levegőben található koncentrációk vizsgálatára vonatkozó referencia-módszereket határozza meg, ezeket a vonatkozó szabványok fejlődéséhez hozzá kell igazítani.
- (4) A 2008/50/EK irányelv 28. cikkének (1) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot az irányelv I., III., VI. és IX. mellékletében foglalt egyes rendelkezések módosítására.
- (5) A 2008/50/EK irányelv I. mellékletének C. szakasza a környezeti levegőminőség vizsgálatának minőségbiztosítására vonatkozó követelményeket tartalmazza, amelyeket egyértelműbbé kell tenni és ki kell egészíteni, figyelemmel egyrészt a Bizottság Közös Kutatóközpontja által szervezett minőségbiztosítási programokra, másrészt arra, hogy a mérési eszközök folyamatos pontosságának biztosítását szolgáló minőség-ellenőrzési rendszer tekintetében be kell vezetni a felülvizsgálat követelményét.
- (6) A 2008/50/EK irányelv III. mellékletének C. és D. szakasza a mintavételi pontok elhelyezkedésére vonatkozó követelményeket állapítja meg, ezeket az irányelv végrehajtásában nyert tapasztalatok alapján egyértelműbbé kell tenni és ki kell egészíteni.

⁽¹⁾ HLL 23., 2005.1.26., 3. o.

⁽²⁾ HL L 152., 2008.6.11., 1. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. március 11-i 219/2009/EK rendelete a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárás alá tartozó egyes jogi aktusoknak az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás tekintetében történő, az 1999/468/EK tanácsi határozat szerinti kiigazításáról – Az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljáráshoz történő hozzáigazítás – Második rész (HLL 87., 2009.3.31., 109. o.).

- (7) A 2008/50/EK irányelv VI. mellékletének A. szakasza bizonyos szennyező anyagok koncentrációjának vizsgálatára vonatkozó mérési referencia-módszereket határoz meg, amelyeket az irányelv végrehajtásában nyert tapasztalatok és a por mintavételezésére és mérésére vonatkozó legújabb szabványok fényében ki kell igazítani.
- (8) A tagállamok és a Bizottság magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatának megfelelően ⁽¹⁾ a tagállamok vállalták, hogy indokolt esetben az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez az irányelv egyes elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot magyarázó egy vagy több dokumentumot mellékelnek.
- (9) Az ebben az irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak a környezeti levegő minőségével foglalkozó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2004/107/EK irányelv IV. és V. melléklete ezen irányelv I. mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

A 2008/50/EK irányelv I., III., VI. és IX. melléklete ezen irányelv II. mellékletének megfelelően módosul.

3. cikk

Ezen irányelv rendelkezéseit a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról szóló, 2008. július 9-i 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ rendelkezéseivel összefüggésben kell értelmezni, különösen a megfelelőség-értékelő szervek akkreditációja tekintetében, és az említett rendelethez képest ez az irányelv nem vezet eltérést vagy kivételt.

4. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2016. december 31-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

5. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

⁽¹⁾ HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 30. o.).

6. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2015. augusztus 28-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER

I. MELLÉKLET

A 2004/107/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. A IV. melléklet I. szakasza a következőképpen módosul:

a) a táblázat helyébe a következő lép:

	„Benzo(a)pirén	Arzén, kadmium és nikkell	A benzo(a)piréntől eltérő policiklusos aromás szénhidrogének, összes gáznemű higany	Teljes kiülepedés
— Bizonytalanság				
helyhez kötött és időszakos mérések	50 %	40 %	50 %	70 %
modellezés	60 %	60 %	60 %	60 %
— Minimálisan szükséges adatmennyiség	90 %	90 %	90 %	90 %
— Minimális mérési időtartam				
helyhez kötött mérések ⁽¹⁾	33 %	50 %		
időszakos mérések ^{(1) (2)}	14 %	14 %	14 %	33 %

⁽¹⁾ Egy évre elosztva annak érdekében, hogy a különböző időjárási viszonyok és emberi tevékenységek vonatkozásában reprezentatív legyen.

⁽²⁾ Az időszakos mérés csökkentett rendszerességgel elvégzett mérés, amely a többi adatminőségi követelménynek megfelel.”;

b) a harmadik bekezdésből a következő mondat törlésre kerül:

„A huszonegy órás mintavétel az arzén-, kadmium- és nikkellkoncentráció mérésénél is javasolt.”;

c) a harmadik bekezdés után ez a szakasz a következő szöveggel egészül ki:

„Az előző bekezdésnek az egyedi mintákra vonatkozó rendelkezései az arzén, a kadmium, a nikkell és az összes gáznemű higany esetében is alkalmazandók. Megengedett továbbá a PM₁₀ szűrők fémek tekintetében való részmintavételezése utólagos elemzés céljából, amennyiben bizonyítható, hogy a rész minta az egészre nézve reprezentatív, és a kimutatási érzékenység így is megfelel a vonatkozó adatminőségi célkitűzéseknek. A PM₁₀ frakció fémtartalma tekintetében a napi mintavétel helyett alkalmazható heti mintavétel, amennyiben ez nem befolyásolja az adatgyűjtés jellemzőit.”

2. Az V. melléklet I–IV. szakaszának helyébe a következő szöveg lép:

„I. A környezeti levegőben található arzén, kadmium és nikkell mintavételére és elemzésére vonatkozó referencia-módszer

A környezeti levegőben található arzén, kadmium és nikkell mintavételére vonatkozó referencia-módszert az EN 12341:2014 szabvány határozza meg. A környezeti levegőben található arzén-, kadmium- és nikkell mérésének referencia-módszerét az EN 14902:2005 szabvány »A környezeti levegő minősége. A Pb, a Cd, az As és a Ni mérése szabványos módszerrel a szálló por PM10 frakciójában« határozza meg.

Egy tagállam bármely egyéb módszert is alkalmazhat, amennyiben bizonyítani tudja, hogy annak eredményei egyenértékűek az említett módszer eredményeivel.

II. A környezeti levegőben található policiklusos aromás szénhidrogének mintavételére és elemzésére vonatkozó referencia-módszer

A környezeti levegőben található policiklusos aromás szénhidrogének mintavételére vonatkozó referencia-módszert az EN 12341:2014 szabvány határozza meg. A környezeti levegőben található benzo(a)pirén mérésének referencia-módszerét az EN 15549:2008 szabvány »Levegőminőség. A benzo(a)pirén koncentrációjának mérése szabványos módszerrel környezeti levegőben« határozza meg. CEN-szabványeljárás hiányában a 4. cikk (8) bekezdésében említett egyéb policiklikus aromás szénhidrogének esetében a tagállamok alkalmazhatnak nemzeti szabvány vagy ISO-szabvány – mint például az ISO 12884 – szerinti módszereket.

Egy tagállam bármely egyéb módszert is alkalmazhat, amennyiben bizonyítani tudja, hogy annak eredményei egyenértékűek az említett módszer eredményeivel.

III. A környezeti levegőben található higany mintavételére és elemzésére vonatkozó referencia-módszer

A környezeti levegőben található összes gáznemű higany mérésének referencia-módszerét az EN 15852:2010 szabvány »A környezeti levegő minősége. Az összes gáz-halmazállapotú higany meghatározása szabványos módszerrel« határozza meg.

Egy tagállam bármely egyéb módszert is alkalmazhat, amennyiben bizonyítani tudja, hogy annak eredményei egyenértékűek az említett módszer eredményeivel.

IV. Az arzén-, a kadmium-, a higany-, a nikkell- és a policiklikus aromás szénhidrogének kiülepedésének mintavételére és elemzésére vonatkozó referencia-módszer

Az arzén, a kadmium és a nikkell kiülepedésének meghatározására vonatkozó referencia-módszert az EN 15841:2009 szabvány »A környezeti levegő minősége. Az arzén, a kadmium, az ólom és a nikkell meghatározása szabványos módszerrel légköri eredetű ülepedésekben« határozza meg.

A környezeti levegőben található higany kiülepedésének meghatározására vonatkozó referencia-módszert az EN 15853:2010 szabvány »A környezeti levegő minősége. A kiülepedett higany meghatározása szabványos módszerrel« határozza meg.

A benzo(a)pirén és a 4. cikk (8) bekezdésében említett egyéb policiklikus aromás szénhidrogének kiülepedésének meghatározására szolgáló referencia-módszert az EN 15980:2011 szabvány »Levegőminőség. A kiülepedett benzo(a) antracén, benzo(b)fluorantén, benzo(j)fluorantén, benzo(k)fluorantén, benzo(a)pirén, dibenz(a,h) antracén és indeno(1,2,3-cd)pirén meghatározása« ismerteti”.

II. MELLÉKLET

A 2008/50/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az I. melléklet C. szakaszának helyébe a következő szöveg lép:

„C. A környezeti levegőminőség vizsgálatának minőségbiztosítása: Adathitelesítés

1. A mérések pontosságának és az A. szakaszban meghatározott adatminőségi célkitűzéseknek való megfelelés biztosítása érdekében a 3. cikk alapján kijelölt megfelelő illetékes hatóságok és szervek biztosítják, hogy:

- i. a környezeti levegő minőségének a 6. és 9. cikk szerinti vizsgálatával kapcsolatosan végzett valamennyi mérés visszakövethető legyen a vizsgáló- és kalibrálólaboratóriumokra vonatkozó harmonizált szabvány követelményeinek megfelelően,
- ii. a hálózatokat és egyedi mérőállomásokat működtető intézmények rendelkezzenek kidolgozott minőségbiztosítási és minőségellenőrzési rendszerrel, amelyek rendszeres karbantartást írnak elő a mérési eszközök folyamatos pontosságának biztosítása érdekében. A minőségbiztosítási rendszert a megfelelő nemzeti referencialaboratóriumnak szükség szerint, de legalább ötvenente felül kell vizsgálnia,
- iii. az adatgyűjtési és jelentéstételi folyamatokra vonatkozóan minőségbiztosítási/minőségellenőrzési eljárás került kialakításra, és hogy az erre a feladatra kijelölt intézmények aktívan részt vegyenek az ehhez kapcsolódó, az Unió egész területére kiterjedő minőségbiztosítási programokban,
- iv. hogy a nemzeti referencialaboratóriumot a 3. cikk értelmében kijelölt megfelelő illetékes hatóság vagy szerv nevezze ki, és az rendelkezzen akkreditációval a VI. mellékletben említett referencia-módszerek tekintetében legalább azon szennyező anyagok vizsgálatára, amelyek koncentrációja meghaladja az alsó vizsgálati küszöbértéket, méghozzá a vizsgáló- és kalibrálólaboratóriumokra vonatkozó, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett hivatkozás szerinti, az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról szóló 765/2008/EK rendelet 2. cikke (9) bekezdésének megfelelő harmonizált szabványnak megfelelően. E laboratóriumok felelősek a Bizottság Közös Kutatóközpontja által szervezendő, az Unió egész területére kiterjedő minőségbiztosítási programoknak az egyes tagállamok területén történő koordinálásáért, valamint nemzeti szinten a referencia-módszerek megfelelő használatának koordinálásáért és a referencia-módszerektől eltérő eljárások egyenértékűségének kimutatásáért. A nemzeti szintű összehasonlítást szervező nemzeti referencialaboratóriumoknak rendelkezniük kell a jártassági vizsgálatokra vonatkozó harmonizált szabvány szerinti akkreditációval is,
- v. hogy a nemzeti referencialaboratóriumok legalább háromévente részt vegyenek a Bizottság Közös Kutatóközpontja által szervezett, az Unió egész területére kiterjedő minőségbiztosítási programokban. Amennyiben e részvétel eredményei kedvezőtlenek, a nemzeti referencialaboratóriumnak a következő összehasonlító gyakorlat során be kell mutatnia megfelelő orvosló intézkedéseket, és ezekről jelentést kell benyújtania a Közös Kutatóközponthoz,
- vi. hogy a nemzeti referencialaboratóriumok támogassák a Bizottság által felállított nemzeti referencialaboratóriumok európai hálózatának munkáját.

2. A 27. cikk szerint jelentett adatokat hitelesnek kell tekinteni az ideiglenesként megjelöltek kivételével.”.

2. A III. melléklet a következőképpen módosul:

a) a C. szakasz a következőképpen módosul:

i. az (1) bekezdés első és második francia bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„— a mintavételi szonda bemeneti nyílása körüli légáramlásnak zavartalannak kell lennie (vagyis általában legalább 270°-os szögben, illetve épület vonalában lévő mintavételi pont esetében legalább 180°-os szögben szabad) úgy, hogy a nyílás közelében a légáramlást semmilyen tényező ne akadályozza (általában az épületektől, erkélyektől, fáktól és egyéb akadályoktól néhány méterre, illetve ha a mintavételi pont az épület vonalában méri a levegőminőséget, a legközelebbi épülettől legalább 0,5 méterre helyezkedjen el),

- a mintavételi pont bemeneti nyílását általában a földfelszíntől számított 1,5 m-es (légzési magasság) és 4 m-es magasság között kell elhelyezni. A magasabb ponton való elhelyezés is helyénvaló lehet, ha az állomás nagyobb területre vonatkozóan reprezentatív, és az eltérést teljes körűen dokumentálják;”
 - ii. az (1) bekezdés ötödik francia bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
 - „— a közlekedési helyszíneken lévő mintavevő szondákat valamennyi szennyező anyag tekintetében a főbb forgalmi csomópontok szélétől legalább 25 méterre, de a járdaszegélytől legfeljebb 10 méterre kell elhelyezni. Ebben az értelemben fő forgalmi csomópontnak az olyan kereszteződést kell tekinteni, ahol a forgalom folyamatossága megszakad, és az út más szakaszaihoz képest megváltozik a kibocsátások jellege (megállás, elindulás).”;
 - iii. a szakasz a következő bekezdéssel egészül ki:
 - „Az ebben a szakaszban rögzített követelményektől való minden eltérést teljes körűen dokumentálni kell a D. szakaszban leírt eljárásokkal.”;
- b) a D. szakasz helyébe a következő szöveg lép:

„D. A helyszín kiválasztásának dokumentálása és felülvizsgálata

A levegőminőség vizsgálatáért felelős illetékes hatóságok minden zóna és minden agglomeráció tekintetében teljes körűen dokumentálják a helyszínek kiválasztási eljárását, és nyilvántartást vezetnek a hálózat kialakítását támogató és a megfigyelési helyszínek kiválasztására vonatkozó adatokról. A dokumentáció között szerepelniük kell az egyes megfigyelési pontok környezetéről készült iránytűvel tájolt fényképeknek és részletes térképeknek. Amennyiben egy zónában vagy agglomerációban kiegészítő módszereket alkalmaznak, a dokumentáció között szerepelnie kell e módszerek ismertetésének, valamint be kell mutatnia, hogyan teljesülnek a 7. cikk (3) bekezdésnek követelményei. A dokumentációt szükség szerint kell aktualizálni, és legalább ötévente felül kell vizsgálni abból a szempontból, hogy a kiválasztási kritériumok, a hálózat kialakítása és a megfigyelési helyszínek továbbra is megfelelőek és optimálisak-e. Az ilyen dokumentációt a Bizottság kérésére három hónapon belül be kell mutatni.”

3. A VI. melléklet a következőképpen módosul:

- a) az A. szakasz helyébe a következő szöveg lép:

„A. A kén-dioxid, a nitrogén-dioxid és a nitrogén-oxidok, a szálló por (PM₁₀ és PM_{2,5}), az ólom, a benzol, a szén-monoxid és az ózon koncentrációjának vizsgálatára vonatkozó referencia-módszerek

1. *A kén-dioxid mérésének referencia-módszere*

A kén-dioxid mérésének referencia-módszerét az EN 14212:2012 szabvány »Környezeti levegő. A kén-dioxid koncentrációjának mérése szabványos ultrabolya-fluoreszcenciás módszerrel« határozza meg.

2. *A nitrogén-dioxid és a nitrogén-oxidok mérésének referencia-módszere*

A nitrogén-dioxid és a nitrogén-oxidok mérésének referencia-módszerét az EN 14211:2012 szabvány »Környezeti levegő. A nitrogén-dioxid és a nitrogén-monoxid koncentrációjának mérése szabványos kemilumineszcenciás módszerrel« határozza meg.

3. *Az ólom mintavételének és mérésének referencia-módszere – változatlan.*

4. *A PM₁₀ mintavételének és mérésének referencia-módszere*

A PM₁₀ mintavételének és mérésének referencia-módszerét az EN EN12341:2014 szabvány »Környezeti levegő. A szálló por PM₁₀ vagy PM_{2,5} tömegkoncentrációjának meghatározása szabványos gravimetriás mérési módszerrel« határozza meg.

5. *A PM_{2,5} mintavételének és mérésének referencia-módszere*

A PM_{2,5} mintavételének és mérésének referencia-módszerét az EN EN12341:2014 szabvány »Környezeti levegő. A szálló por PM₁₀ vagy PM_{2,5} tömegkoncentrációjának meghatározása szabványos gravimetriás mérési módszerrel« határozza meg.

6. A benzol mintavételének és mérésének referencia-módszere – változatlan.

7. A szén-monoxid mérésének referencia-módszere

Az szén-monoxid mérésének referencia-módszerét az EN 14626:2012 szabvány »Környezeti levegő. A szén-monoxid koncentrációjának mérése szabványos nem diszperzív, infravörös spektrometriás módszerrel« határozza meg.

8. Az ózon mérésének referencia-módszere

Az ózon mérésének referencia-módszerét az EN 14625:2012 szabvány »Környezeti levegő. Az ózon koncentrációjának mérése szabványos ultraibolya-fotometriás módszerrel határozza meg.«;

b) a D. szakaszt el kell hagyni;

c) az E. szakasz helyébe a következő szöveg lép:

„Egy adott berendezésnek az A. szakaszban felsorolt referencia-módszerek teljesítménybeli követelményeinek való megfelelése demonstrálása során a 3. cikk értelmében kijelölt illetékes hatóságok és szervek elfogadják a más tagállamokban kibocsátott vizsgálati jelentéseket, amennyiben azokat a vizsgáló- és kalibrálólaboratóriumokra vonatkozó megfelelő harmonizált szabvány szerint akkreditált laboratórium bocsátotta ki.

A részletes vizsgálati jelentéseket és a vizsgálatok eredményeit más illetékes hatóságok vagy azok által kijelölt szervek számára elérhetővé kell tenni. A vizsgálati jelentéseknek be kell mutatniuk, hogy a berendezés megfelel valamennyi teljesítménybeli követelménynek, olyan esetben is, amikor egy tagállamban olyan speciális környezeti és helyi feltételek uralkodnak, amelyek eltérnek azoktól, amelyek mellett a berendezést másik tagállamban már vizsgálták és típusjóváhagyását megadták.”.

4. A IX. melléklet A. szakaszának helyébe a következő szöveg lép:

„A. Az ózonkoncentráció helyhez kötött mérésére szolgáló mintavételi pontok minimális száma

A célértékek, a hosszú távú célkitűzések, valamint a tájékoztatási és riasztási küszöbértékek betartásának vizsgálata céljából végzett, helyhez kötött folyamatos mérésekre szolgáló mintavételi pontok minimális száma abban az esetben, ha az ilyen mérések az információ egyedüli forrásai.

Népesség (× 1 000)	Agglomeráció ⁽¹⁾	Egyéb zónák ⁽¹⁾	Vidéki háttér
< 250		1	átlagos sűrűség az ország minden zónájában 1 állomás/50 000 km ² ⁽²⁾
< 500	1	2	
< 1 000	2	2	
< 1 500	3	3	
< 2 000	3	4	
< 2 750	4	5	
< 3 750	5	6	
> 3 750	2 millió lakosonként további 1 mérőállomás	2 millió lakosonként további 1 mérőállomás	

⁽¹⁾ Legalább egy mérőállomás azokon a területeken, ahol a lakosság ózonexpozíciója várhatóan a legmagasabb. Az agglomerációkban a mérőállomások legalább 50 %-át elővárosi területeken kell elhelyezni.

⁽²⁾ A változatos domborzatú területeken 25 000 km²-ként egy mérőállomás elhelyezése javasolt.”.